

Dr hab. Aleksandra Rupocińska
Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego
Plac Jana Pawła II nr 2
50-043 Wrocław
Mail: aleksandra.rupocinska@amkl.edu.pl

Wrocław, 17 marca 2025 r.

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym pana dra ANDRZEJA ZAWISZY

sporządzona w oparciu o Uchwałę nr 120/2024 Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 16 grudnia 2024 r.

SYLWETKA HABILITANTA

Pan dr Andrzej Zawisza jest absolwentem Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie klawesynu pani prof. Magdaleny Myczki (dyplom z wyróżnieniem, 1997 r.).

Studiował także w renomowanej Guildhall School of Music and Drama w Londynie, uzyskując Dyplom Postgraduate Diploma in Music Performance w klasie klawesynu Jamesa Johnstone'a (2004 r.) oraz Dyplom Master of Music Degree (z wyróżnieniem, 2005 r.) w klasie tego samego Pedagoga.

W roku 2006 ukończył ponadto studia podyplomowe w Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie klawesynu pani prof. Elżbiety Stefańskiej.

Stopień naukowy **doktora sztuki muzycznej** w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka uzyskał w roku 2016 w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, przedstawiając pracę doktorską zatytułowaną : „ *Zagadnienia interpretacji Prélude non mesuré w kontekście XVII-i XVIII-wiecznej włoskiej i niemieckiej muzyki klawiszowej na przykładzie wybranych kompozycji L. Luzzaschiego, M. Rossiego, J. J. Frobergera, M. Weckmanna, J. C. F. Fischera, J. S. Bacha*” .

Promotorem przewodu doktorskiego była pani prof. Magdalena Myczka.

W roku 2020 Habilitant uzyskał stopień nauczyciela mianowanego nadany mu przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Od roku 2005 pan dr Andrzej Zawisza jest zatrudniony w Akademii Muzycznej w Krakowie, (od roku 2006 na stanowisku asystenta a od roku 2018 na stanowisku adiunkta).

Współpracuje z Katedrą Muzyki Dawnej jako ceniony akompaniator w wielu klasach instrumentów dawnych oraz z Wydziałem Wokalno - Aktorskim. Prowadzi zajęcia klawesynu głównego i dodatkowego (dla pianistów i organistów), naukę basu cyfrowanego (dla klawesynistów oraz studentów grających na instrumentach melodycznych), zespoły kameralne. Powierzane jest mu także prowadzenie takich przedmiotów jak improwizacja, literatura specjalistyczna i seminarium pracy dyplomowej. Był również recenzentem pisemnych prac dyplomowych licencjackich i magisterskich oraz członkiem komisji recitali dyplomowych (licencjackich i magisterskich).

W roku 2018 rozpoczął pracę w Chórze Polskiego Radia w Lusławicach, a w roku 2020 w Państwowej Szkole Muzycznej im. Fr. Chopina w Krakowie.

Zawodowo związany był także z Chórem Polskiego Radia w Krakowie (2000 - 2011) oraz Capellą Cracoviensis (2011 - 2013, jako wokalista i instrumentalista).

OCENA AUTOREFERATU

Autoreferat liczy 26 stron. Szczegółowo przedstawia artystyczną drogę Habilitanta, od najmłodszych lat zafascynowanego muzyką i sztuką w jej wielu aspektach.

Konstrukcja Autoreferatu jest przejrzysta i czytelna a język wypowiedzi klarowny i precyzyjny. Odczuwalna jest także „lekkość pióra” Autora, elokwencja, jak i swoista potrzeba podzielenia się bogactwem detali biograficznych, które ukazują jego nietuzinkową osobowość.

Z lektury tekstu wynika, iż pan dr A. Zawisza jest osobą o licznych talentach i różnorodnych zainteresowaniach, także pozamuzycznych, które na kolejnych etapach życia odkrywał i z sukcesem rozwijał.

Habilitant niezwykle ciepło i z szacunkiem wypowiada się o wszystkich wspierających Pedagogach i wspierających go innych, ważnych dla niego osobach, które spotkał na swej drodze i którym zawdzięcza swój tak wszechstronny rozwój.

Należy podkreślić bardzo staranną edukację Habilitanta i dbałość o czerpanie z możliwie najlepszych wzorców. Oprócz regularnych studiów klawesynowych w renomowanych ośrodkach brał on udział w licznych specjalistycznych kursach mistrzowskich prowadzonych przez muzyków będących prawdziwymi i niekwestionowanymi autorytetami w dziedzinie wykonawstwa muzyki dawnej (między innymi Gustawa Leonhardta, Kennetha Gilberta, Huguette Dreyfus, Johna Tolla, Jacquesa Ogg'a i wielu innych). W zakresie sztuki wokalnej kształcił się pod kierunkiem Andrew Wattsa, Mhairi Lawson oraz Emmy Kirkby. Już od czasu edukacji w szkole średniej aktywna obecność Habilitanta w życiu koncertowym nabierała rozpędu i trwa do dziś, osiągając bardzo wysoki poziom.

W Autoreferacie Habilitant wyczerpująco i interesująco przedstawił swoje - inne niż klawesynowe - artystyczne wcielenia. Koncertuje on bowiem także jako organista, pianista, dyrygent, dyrektor artystyczny, wokalista (solista i kameralista). Ma także na swym koncie współpracę jako tancerz z uznanym zespołem Cracovia Danza. Należy tu podkreślić, iż w przypadku pana dra A. Zawiszy mamy do czynienia zawsze z całkowicie profesjonalnym i fachowym podejściem do artystycznych wyzwań, niezależnie od roli, której się podejmuje. Jest wyjątkowym przykładem muzyka kompletnego, niezwykle świadomego i wciąż otwartego na nowe twórcze inspiracje.

Pan dr Andrzej Zawisza jest bardzo zaangażowany w sprawy organizacyjne związane z macierzystą Uczelnią, pełnił także różne obowiązki na rzecz Katedry Muzyki Dawnej (jak opieka

nad instrumentami czy koordynacja wielu wydarzeń artystycznych i naukowych). Jego działalność jest doceniana przez władze Uczelni, czego wyrazem są wielokrotnie przyznawane Nagrody Rektora.

Podsumowując - Autoreferat ukazuje Habilitanta jako osobę świadomą swej artystycznej drogi i w pełni gotową do podejmowania samodzielnej pracy artystycznej i badawczej.

OCENA DOROBKU KANDYDATA

Przedstawiona dokumentacja jak i informacje zawarte w Autoreferacie pozwalają stwierdzić, iż dorobek Habilitanta charakteryzuje wyróżniająca aktywność na polu działalności koncertowej, naukowej i dydaktycznej. Liczba i poziom wydarzeń artystycznych z udziałem Habilitanta są imponujące i mówią same za siebie. Pan dr Andrzej Zawisza ma w dorobku ponad 1000 koncertów i 30 płyt; rozpiętość repertuaru jest ogromna, co nie dziwi w przypadku artysty o tak szerokich horyzontach. W Autoreferacie wskazuje on siedem wybranych, najbardziej znaczących dla niego wydarzeń artystycznych - wszystkie miały miejsce podczas renomowanych festiwali bądź z udziałem grona wybitnych współwykonawców, stanowiących elitę polskiej i europejskiej sceny muzyki dawnej. Istotnym punktem w biografii artystycznej Habilitanta były z pewnością nagrody uzyskane w konkursach (Grand Prix podczas 7th Broadwood Harpsichord Competition organizowanym przez The Broadwood Trust na historycznych, muzealnych instrumentach z kolekcji Benton Fletcher w Fenton House w Londynie, oraz finałowa lokata w polskiej edycji Międzynarodowego Konkursu Wokalnego z okazji 400-lecia premiery *Orfeusza* Claudio Monteverdiego w 2007 roku). Nagroda w londyńskim konkursie (w postaci trzech solowych recitali na historycznych, muzealnych instrumentach) otworzyła Habilitantowi wyjątkową możliwość kontaktu z tak cennymi klawesynami jak np. oryginalny instrument Pascala Taskina z 1769 roku. To doświadczenie z pewnością miało niebagatelny wpływ na rozwój Habilitanta i jego muzyczną wrażliwość. Pan dr Andrzej Zawisza jest osobą posiadającą ogromny zasób wiedzy i umiejętności, którymi może dzielić się z kolejnymi pokoleniami młodych adeptów sztuki muzycznej. Posiada dar przekazywania ich w sposób skuteczny, życzliwy ale i motywujący do własnych poszukiwań.

OCENA DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Wskazane przez Habilitanta **osiągnięcie** wynikające z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) to płyta CD :

Johann Sebastian Bach – Sonaty triowe w opracowaniu na flet prosty i klawesyn

Płyta została nagrana z udziałem czeskiej flecistki - Michaeli Koudelkovej.

Album został wydany w sierpniu 2024 roku przez firmę fonograficzną DUX.

Nagrania dokonano w Sali Koncertowej w Akademii Muzycznej w Krakowie w dniach 6-8 września 2018 roku. Habilitant gra na klawesynie dwumanuałowym Joopa Klinkhamera (1996) będącym kopią instrumentu Claude'a Labrèche'a (1680). Wszystkie kompozycje są autorską transkrypcją obojga wykonawców na flet prosty (sopranowy i tenorowy) i klawesyn.

Reżyser nagrania : Magdalena Plewa

Autor tekstu w książeczce płyty : Jakub Burzyński

Płyta zawiera następujące pozycje:

1. J. S. Bach - Sonata triowa G, BWV 530 : Vivace , Lento, Allegro
2. J.S. Bach - Trio g, BWV 584
3. J.S. Bach - Sonata triowa C, BWV 529 : Allegro, Largo, Allegro
4. J.S. Bach - Trio d, BWV 583 (Adagio)
5. J.S. Bach - Sonata triowa d, BWV 527 : Andante, Adagio e dolce, Vivace

Płyta z pewnością należy do bardzo wartościowych i interesujących propozycji fonograficznych jakie pojawiły się w ostatnim czasie na rodzimym rynku wydawniczym.

W grze obojga wykonawców słycać niezwykle wysoki poziom umiejętności technicznych jak i wyrazowych - narracja jest potoczna, błyskotliwa, dostosowana do afektów poszczególnych części bądź ich fragmentów. Zdobnictwo jest wyważone i adekwatne - odnoszę wrażenie, że zamysłem wykonawców mogło być zrealizowanie repetycji (bądź powtarzanych motywów) w taki sposób, by inne niż ornamentacja elementy wykonania przykuły ucho słuchacza oczekującego subtelnych różnic w powtarzanym materiale. Słyszalne jest doskonałe porozumienie między muzykami ale też ich współpraca i doświadczenie w ramach tworzenia tak szczególnej konstrukcji, jaką jest barokowa forma triowa.

Dbłość o detale jak i świadome wspólne prowadzenie całych fraz to z pewnością elementy, dzięki którym interpretacja tak wymagającego repertuaru w wykonaniu Habilitanta oraz jego muzycznej partnerki jest przekonująca i stylowa.

Części *Vivace* i *Allegro* wszystkich trzech Sonat imponują rozmachem i żywiołowym charakterem. Intonacja jest bez zarzutu. W moim odczuciu perełką na nagraniu jest (może nieco niepozorne względem wyrafinowanych Sonat) Trio d moll, BWV 583 (Adagio, na płycie CD ścieżka nr 8). W utworze tym ujmuje mnie sposób gry wykonawców, w którym frazy swobodnie „oddychają”, nie tracąc nic ze swej konsekwentnie prowadzonej narracji i śpiewności. Myślę, że istotnym czynnikiem jest tu idealnie dobrane tempo, ale i bardzo plastyczne prowadzenie głosu basowego (który inicjuje bądź komentuje dialogi głosów wyższych oraz buduje i rozwiązuje powstające między nimi harmoniczne napięcia). Tego typu wyrazistości w lewej ręce zabrakło mi nieco w Trio g-moll BWV 584 (na płycie CD ścieżka nr 4), gdzie kroczące wartości w linii basu dłuższy czas pozostają na podobnym poziomie artykulacyjnym i dynamicznym, a w odczuwalny sposób zmienia się to dopiero przy powrocie do tonacji zasadniczej g moll, w ostatnim wprowadzeniu początkowego motywu.

Jestem przekonana, że wysłuchanie programu płyty podczas koncertu na żywo (w wykonaniu tak wytrawnych muzyków), dostarczyłoby także wielu wspaniałych wrażeń akustycznych i brzmieniowych. Ze względu bowiem na specyfikę obu instrumentów nagranie ich tak, by nie straciły one nic ze swej naturalności jest możliwe ale niezwykle trudne i oczywistym jest, że nic nie zastąpi bezpośredniego z nimi kontaktu.

Podsumowując, recenzowane dzieło potwierdza wysokie kompetencje Habilitanta i z pewnością stanowi istotne oraz oryginalne osiągnięcie w jego bogatej artystycznej biografii.

KONKLUZJA

Pan dr Andrzej Zawisza należy do grona klawesynistów o ustalonej renomie w środowisku muzycznym. Jest wysokiej klasy specjalistą w zakresie praktyki wykonawczej na polu szeroko rozumianej muzyki dawnej jak i repertuaru innych epok. Choć jest dojrzałym artystą, nieustannie poszerza on swe kompetencje i umiejętności. Posiada imponujący dorobek artystyczny, dydaktyczny, naukowy i organizacyjny. Wskazane dzieło - płyta *J.S. Bach - Sonaty triowe w opracowaniu na flet prosty i klawesyn* potwierdza oryginalność i wysoki kunszt dokonań Habilitanta. Jego osiągnięcia stanowią istotny twórczy wkład w rozwój dyscypliny artystycznej instrumentalistyka oraz polskiej kultury i sztuki.

Z pełnym przekonaniem oraz satysfakcją stwierdzam, iż dorobek pana dra Andrzeja Zawiszy spełnia wymogi określone w art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.)

A handwritten signature in black ink, reading "Aleksandra Rucińska". The signature is written in a cursive, flowing style.